

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Skatteverket

Yttrande över Skatteverkets förslag till föreskrifter om skattebefriade förbrukares lagerbokföring enligt lagen om alkoholskatt och lagen om skatt på energi

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Remissen innehåller Skatteverkets förslag till föreskrifter om skattebefriade förbrukares lagerbokföring enligt lagen om alkoholskatt och lagen om skatt på energi.

Av den föreslagna föreskriften om skattebefriade förbrukares lagerbokföring enligt lagen om alkoholskatt framgår följande:

- Av föreskrifterna framgår vilka uppgifter som den löpande bokföringen av mottagande och förbrukning av obeskattade alkoholvaror som anges i 10 kap 4 § lagen (2022:156) om alkoholskatt ska innehålla och när sådan bokföring ska ske.
- Med lagerbokföring avses sådan bokföring av mottagande och förbrukning av alkoholvaror som anges ovan.
- Den skattebefriade förbrukarens lagerbokföring ska innehålla uppgifter om mottagna alkoholvaror, såsom volym, alkoholhalt, märke och typ för respektive alkoholvara samt om alkoholvaran förpackats även förpackningsstorlek, datum och plats för mottagandet och namn och punktskatte-, person- eller organisationsnummer avseende avsändaren.
- Den skattebefriade förbrukarens lagerbokföring ska innehålla uppgifter om förbrukade alkoholvaror, såsom volym, alkoholhalt, märke och typ för respektive alkoholvara samt om alkoholvaran var förpackad även förpackningsstorlek, den kalendermånad som alkoholvarorna förbrukades och till vilket ändamål som alkoholvarorna förbrukats.
- Uppgifter som kan härledas från affärsredovisningen eller annan dokumentation hos den skattebefriade förbrukaren utgör en del av lagerbokföringen om den skattebefriade förbrukaren på ett enkelt sätt kan göra uppgifterna tillgängliga för kontroll.

- Bokföring av mottagandet och förbrukningen av alkoholvarorna ska ske i nära anslutning till den dag då mottagandet respektive förbrukningen inträffat. Bokföring ska dock ske senast en månad efter utgången av den kalendermånad då mottagandet respektive förbrukningen av alkoholvaran har skett.
- Uppgifter ska bevaras under 7 år efter utgången av det kalenderår som uppgifterna avser.

Av den föreslagna föreskriften om skattebefriade förbrukares lagerbokföring enligt lagen om skatt på energi framgår följande:

- Av föreskrifterna framgår vilka uppgifter som sådan löpande bokföring av mottagande och förbrukning av bränsle helt eller delvis befriat från skatt som anges i 8 kap 2 § lagen (1994:1776) om skatt på energi ska innehålla och när sådan bokföring ska ske.
- Med lagerbokföring avses sådan bokföring av mottagande och förbrukning av bränsle som anges ovan.
- Med KN-nummer avses i föreskrifterna KN-nummer enligt 1 kap. 2 b § lagen (1994:1776) om skatt på energi.
- Den skattebefriade förbrukarens lagerbokföring ska innehålla uppgifter om mottaget bränsle, i form av volym eller vikt, KN-nummer samt i förekommande fall till vilken miljöklass som bränslet ska hänföras, datum för mottagandet, platsen för mottagandet och namn och punktskatte-, person- eller organisationsnummer avseende avsändaren.
- Den skattebefriade förbrukarens lagerbokföring ska innehålla uppgifter om förbrukat bränsle, i form av volym eller vikt, KN-nummer och i förekommande fall till vilken miljöklass som bränslet ska hänföras, den kalendermånad som bränslet förbrukades och till vilket ändamål som bränslet förbrukats.
- Uppgifter som kan härledas från den skattebefriade förbrukarens affärsredovisning eller annan dokumentation hos den skattebefriade förbrukaren utgör en del av lagerbokföringen om den skattebefriade förbrukaren på ett enkelt sätt kan göra uppgifterna tillgängliga för kontroll.
- Bokföring av mottagandet och förbrukningen av bränslet ska ske i nära anslutning till den dag då mottagandet respektive förbrukningen inträffat. Bokföring ska dock ske senast en månad efter utgången av den kalendermånad då mottagandet respektive förbrukningen av bränslet har skett.
- Uppgifter ska bevaras under 7 år efter utgången av det kalenderår som uppgifterna avser.

De föreslagna föreskrifterna är avsedda att träda i kraft den 13 februari 2023 och ska ersätta Skatteverkets föreskrifter (SKVFS 2005:15) om skattebefriade förbrukares lagerbokföring och lagerinventering enligt lagen (1994:1564) om alkoholskatt och lagen (1994:1776) om skatt på energi som ska upphöra att gälla samma datum.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

I konsekvensutredningen anges att Skatteverket under år 2005 beslutade om föreskrifter om skattebefriade förbrukares lagerbokföring och lagerinventering enligt lagen (1994:1564) om alkoholskatt och lagen (1994:1776) om skatt på energi. Av föreskrifterna framgår vilka uppgifter de skattebefriade förbrukarnas lagerbokföring ska innehålla. Med anledning av ny lagstiftning som träder i kraft den 13 februari 2023 har Skatteverket tagit fram förslag till nya föreskrifter om skattebefriade förbrukares lagerbokföring enligt lagen (2022:156) om alkoholskatt, NLAS, och samma som ovan, lagen (1994:1776) om skatt på energi, LSE.

Vidare anges att bestämmelser om skattebefriade förbrukare finns såväl i NLAS som i LSE. Enligt bestämmelserna i NLAS är en skattebefriad förbrukare en fysisk eller juridisk person som ansökt om och fått ett godkännande av Skatteverket att ta emot alkoholvaror utan skatt från en upplagshavare i Sverige för att använda dem för ett skattebefriat ändamål. Det innebär att en skattebefriad förbrukare bara kan ta emot och använda skattefria alkoholvaror eller bränsle utan skatt, eller med nedsatt skatt, för det eller de ändamål som godkännandet omfattar.

Det anges att den skattebefriade förbrukarens möjlighet att ta emot alkoholvaror utan skatt eller bränsle helt eller delvis befriat från skatt är kombinerad med en skyldighet att löpande bokföra mottagande och förbrukning av obeskattade alkoholvaror respektive bränsle som är helt eller delvis befriat från skatt. Denne ska även på lämpligt sätt se till att det finns underlag för kontroll av att obeskattade alkoholvaror eller bränsle som köpts in helt eller delvis utan skatt använts för det eller de ändamål som var förutsättning för skattebefrielsen.

Syftet med den remitterade föreslagna regleringen är att den ska bidra till att tydliggöra, underlätta och förenkla för de skattebefriade förbrukarna att uppfylla kraven i överordnad författning och öka förutsebarheten av bestämmelserna. Regleringen anges även bidra till en enhetlig tillämpning av kraven i överordnad författning.

I syfte att öka läsbarheten av föreskrifterna för de skattebefriade förbrukarna föreslås att de nu gällande föreskrifterna om skattebefriade förbrukares lagerbokföring och lagerinventering ersätts av separata föreskrifter för respektive lagstiftning.

Regelrådet finner att beskrivningen av bakgrund och syfte med förslaget är godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

I konsekvensutredningen anges att de skattebefriade förbrukarnas skyldighet att löpande bokföra mottagande och förbrukning av obeskattade alkoholvaror respektive bränsle som är helt eller delvis befriat från skatt framgår av bestämmelser i NLAS och LSE, som träder i kraft den 13 februari 2023. De gällande föreskrifterna som Skatteverket meddelat med stöd av nu gällande lagstiftningar är inte förenliga med den nya lagstiftningen. De gällande föreskrifterna behöver därför upphävas. Skatteverkets förslag är att ersätta dessa föreskrifter med nya föreskrifter som i sak motsvarar de som upphävs.

Vidare anges att om Skatteverket skulle upphäva de gällande föreskrifterna utan att meddela nya föreskrifter skulle det innebära att varje skattebefriad förbrukare på egen hand skulle behöva reda ut vilka uppgifter som deras lagerbokföring ska innehålla för att uppfylla den

lagreglerade skyldigheten. Det anges att avsaknaden av föreskrifter skulle leda till en osäkerhet för de skattebefriade förbrukarna som berörs av lagstiftningens krav och minska förutsebarheten av bestämmelserna. I de fall de skattebefriade förbrukarna inte uppfyller lagstiftningens krav på lagerbokföring kan det leda till att de får sitt godkännande som skattebefriade förbrukare ifrågasatt av Skatteverket. Om godkännandet återkallas kan det få ekonomiska konsekvenser för de skattebefriade förbrukarnas möjlighet att bedriva sin verksamhet. Det bedöms därför inte vara ändamålsenligt eller lämpligt att hantera frågan om lagerbokföring i exempelvis allmänna råd eller genom särskilda informationsinsatser.

Slutligen anges att meddela föreskrifter som innehåller bestämmelser om vilka uppgifter de skattebefriade förbrukarnas lagerbokföring ska innehålla underlättar förutsebarheten av kravet i lagstiftningarna och leder till en mer enhetlig tillämpning av reglerna.

Regelrådet finner att beskrivningen av alternativa lösningar, liksom effekter av om någon reglering inte kommer till stånd, är godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

I konsekvensutredningen anges att de överordnade författningarna, NLAS och LSE, är utformade med hänsyn till Sveriges medlemskap i EU. De nu föreslagna föreskrifterna bedöms överensstämma med de skyldigheter som följer av unionsrätten. Förslagsställaren bedömer att föreskrifterna inte går utöver dessa skyldigheter.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten är godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Föreskrifterna föreslås träda i kraft den 13 februari 2023, det vill säga i samband med tidpunkten då de nya författningarna träder i kraft. Föreskrifterna anges inte innehålla några betydande ändringar i förhållande till nu gällande föreskrifter. Föreskrifterna publiceras på sedvanligt sätt och information om föreskrifterna publiceras på Skatteverkets webbplats. Det bedöms, utöver det, inte vara nödvändigt med mer omfattande informationsinsatser.

Regelrådet finner att beskrivningen av om särskild hänsyn behöver tas till tidpunkt för ikraftträdande, liksom behovet av speciella informationsinsatser, är godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

I konsekvensutredningen anges att det är de företag som är registrerade som skattebefriade förbrukare som berörs av föreskrifterna. I mars 2022 fanns det 1 729 godkända skattebefriade förbrukare för alkoholvaror samt 1 535 godkända skattebefriade förbrukare för bränsle. De företag som är berörda och som kommer att omfattas av föreskrifterna anges vara såväl små som medelstora och stora företag.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Det hade varit önskvärt med en något närmare beskrivning av berörda företag utifrån storlek. Med anledning av detta ärendes särskilda karaktär, kan dock beskrivningen godtas.

Regelrådet finner att beskrivningen av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch är godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Administrativa kostnader

I konsekvensutredningen anges följande. De godkända skattebefriade förbrukarnas skyldighet att bokföra mottagna och förbrukade alkoholvaror respektive mottaget och förbrukat bränsle följer av lag. Skatteverkets bedömning är att den föreslagna regleringen syftar till att underlätta för de berörda företagen att följa den lagstadgade skyldigheten genom att föreskrifterna anger vilka uppgifter lagerbokföringen ska innehålla. På det sättet blir det enklare och tydligare för de godkända skattebefriade förbrukarna hur skyldigheten ska uppfyllas. Detta bör leda till att de administrativa kostnaderna minskar för företagen då de inte på egen hand behöver reda ut vad lagregleringen kostar.

Vidare anges att den föreslagna regleringen skulle kunna medföra vissa kostnader för de företag som är godkända skattebefriade förbrukare bland annat genom att olika dokument ska upprättas och bevaras. Kostnaderna utgör dock i normalfallet inte merkostnader till följd av den föreslagna regleringen, utan dessa följer redan av annan reglering, exempelvis redovisnings- och bokföringslagstiftning, samt den skyldighet att på lämpligt sätt se till att det finns underlag för kontroll av att varor som tagits emot utan skatt använts för det ändamål som var förutsättning för skattefriheten enligt 10 kap 4 § NLAS respektive 8 kap 2 § LSE. Det framgår även i 39 kap 3 § skatteförfarandelagen (2011:1244) att den som är uppgiftsskyldig enligt 15-35 kap i skälighetsomfattning genom räkenskaper, anteckningar eller annan lämplig dokumentation ska se till att det finns underlag för att fullgöra uppgiftsskyldigheten samt för kontroll av uppgiftsskyldigheten och beskattningen.

Slutligen anges att redan av regleringen i de gällande föreskrifterna följer att uppgifter som finns i företagets affärsredovisning eller annan dokumentation kan utgöra en del av lagerbokföringen. Genom att de godkända skattebefriade förbrukarna kan använda de uppgifter som följer av annan lagstiftning bedömer Skatteverket att regleringen inte påverkar företagets administrativa kostnader i någon större utsträckning. De föreslagna föreskrifterna innebär inte heller någon tillkommande uppgift i förhållande till SKVFS 2005:15. Den reglering som nu föreslås bedöms därmed inte innebära konsekvenser för upplagshavarna i form av ökad tidsåtgång och administrativa kostnader.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Regelrådet kan konstatera att det finns en kvalitativ beskrivning av förslaget påverkan på företagets administrativa kostnader, även om den i vissa delar är något svepande. Vanligtvis bör det även finnas en kvantitativ beskrivning av en sådan påverkan. Regelrådet har dock inte funnit några skäl till att ifrågasätta förslagsställarens beskrivning, och kan för detta ärende godta den beskrivning som finns.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslaget påverkan på berörda företags administrativa kostnader är godtagbar.

Andra kostnader och verksamhet

Förslagsställarens bedömning är att den nu föreslagna regleringen inte medför några ytterligare kostnader för de berörda företagen och att regleringen inte innebär att företagen behöver vidta några förändringar i verksamheten. Regleringen i de föreslagna föreskrifterna

motsvarar de krav som ställs på företagen i de nu gällande föreskrifterna vilka har tillämpats under lång tid.

Regelrådet har inte funnit några skäl till att ifrågasätta förslagsställarens bedömning och finner att beskrivningen av förslagets påverkan på berörda företags andra kostnader, liksom verksamhet, är godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Förslagsställarens bedömning är att den föreslagna regleringen i föreskrifterna inte påverkar företagens konkurrensförhållanden. De godkända skattebefriade förbrukarnas skyldighet att bokföra mottagna och förbrukade varor respektive mottaget och förbrukat bränsle följer av bestämmelser i lag. Skyldigheten är därmed generell för de godkända skattebefriade förbrukarna.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Regelrådet har inget att invända i sak mot förslagsställarens beskrivning, men vill ändå nämna att även om en reglering är generell kan den medföra olika utmaningar, liksom utmaningar av varierande grad, för de företag som förväntas följa regleringen. Detta eftersom företagens sinsemellan olika förutsättningar påverkar deras möjlighet att exempelvis ställa om till nya författningskrav. Med det sagt, kan förslagsställarens beskrivning godtas för detta ärende.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag är godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

I konsekvensutredningen anges att regleringen inte bedöms påverka företagen utöver vad som redan behandlas på annan plats i konsekvensutredningen.

Regelrådet har inte funnit några skäl till att ifrågasätta förslagsställarens bedömning, och finner att beskrivningen av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden är godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

I konsekvensutredningen anges att lagerbokföringsskyldigheten är generell för de skattebefriade förbrukarna vilket innebär att lagstiftningen inte ger utrymme att utforma regleringen på olika sätt utifrån företagens storlek. Förslagsställaren bedömer att den föreslagna regleringen är neutral vad gäller påverkan på företag i olika storlek.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Med anledning av förslagets karaktär har Regelrådet inget att invända mot förslagsställarens beskrivning. När det gäller hur det kan påverka olika företag när de ska följa regelverket, hänvisas till vad som framförs vid *Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag*.

Regelrådet finner att beskrivningen av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning är godtagbar.

Sammantagen bedömning

Som framgår ovan har Regelrådet bedömt samtliga delasppekter som godtagbart beskrivna.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 9 december 2022.

I beslutet deltog Claes Norberg, ordförande, Anna-Lena Bohm, Hans Peter Larsson och Lennart Renbjär.

Ärendet föredrogs av Katarina Garinder Eklöv.

Claes Norberg
Ordförande

Katarina Garinder Eklöv
Föredragande